

החברותא

החברותא בטאון פנימי לחברים גליון מס 67

בס"ד ערשיק פאר משפטים כ"ג שבט תשנ"ח

פנינים יקרים

ועשו ארון וכו' (תרומה) טעם שבארון שינה ה' את דברו הטוב מכל הכלים, שבכולם אמר ועשית - תעשה - וציפית - ויצקת וכו'. אולי שרמז שאין גופה של תורה יכול להתקיים אלא בכללות כל ישראל... לזאת אמר ועשו לשון רבים.

פורשי כנפים למעלה (תרומה) ולמעלה מראשיהם דרך ענוה ויראה אל הכפורת שפניהם היו כפופים למטה לצד הכפורת.

הנה כתיב אוהב כסף לא ישבע כסף ואחז"ל יש לו מנה רוצה מאתיים וכו', והנה בעיני בני אדם נראה שהוא עשיר ומוצלח, אבל באמת לבו כואב ונאנח כי לא נתמלא לו עדיין מבוקשו אבל ברצות ה' שיחי האדם בנחת אז נותן לו ה' מדת ההסתפקות שישמח בחלקו ולא ירצה יותר כמ"ש "ומשביע לכל חי רצון". ירצה צדיק הנקרא חי נותן לו ה' רצון שיהיה מרוצה במה שיש לו ולא ימר לבו על רוע מזלו.

מילתא דאתיא בק"ו טרח וכתב עלה קרא - מכיוון שהדבר מובן מאליו מתוך ק"ו, המבוסס על ההגיגות והשכל האנושי, כתבה התורה"ק במתכוון פסוק מיוחד, ללמדנו שעלינו לקיים את התורה לא משום שהיא מובנת ע"פ השכל, אלא משום שרק הוא רצונו של נותן התורה...

עד אנה תסתיר את פניך ממני - עד אנה אשית עצות בנפשי" (תהלים י"ג) פירוש עד אימתי יש הסתרת פנים ח"ו? היינו כל זמן אשר אשית עצות בנפשי! אבל כשכלו כל העצות אצל האדם אז סר הסתרת הפנים ונתגלה ישועתו יתברך.

אמרו חז"ל "ובו תדבק" (דברים ראה) וכי אפשר להדבק בו הלא "אש אוכלה הוא" וכו', אלא הדבק בתלמידי חכמים וכו'. ויש לדקדק איך הוציא הפסוק מפשטו אם דבוק בת"ח אכתי אינו דבוק בו יתברך? ול"נ כי ע"י דבקות הת"ח יוכל להדבק בו יתברך.

זה אלי ואנוהו אלקי אבי וארוממנהו" (שירת הים) "זה א-לי" אם האדם מתייגע ועמל בעצמו בעבודתו יתב"ש אז אומר הקב"ה "ואנוהו" מנין אני נוה ומדור להשראת השכינה אצלו. אבל "אלקי אבי" אם האדם בעצמי אינו מתייגע אלא מסתמך על זכות אבות "וארוממנהו", השכינה מרימה עצמה ומסתלקת ממנו...

ה' איש מלחמה ה' שמו" (שירת הים) גם כשנרמה לאדם שה' כביכול נלחם נגדו ומתנהג איתו בגבורה בכל זאת עליו לדעת כי ה' שמו - הוי' שמרמז למידת הרחמים שהכל הוא חסדים וטובות. (הרה"ק רא"י מסדיגורא).

משוכנס אדר מרבים בשמחה. הוא שמחת הנדבה שהביאו בני ישראל באחד באדר 'השקלים' ומצינו שכל מצוה שקיבלו עליהם בשמחה עדיין עושים בשמחה וכל נדבת בני"ה ה' בשמחה כמ"ש כ האנשים על הנשים וכן במקדש בימי דוד וגם בבית שני התנדבו בשמחה. וגם עתה שאין לנו לא משכן ולא ביהמ"ק יש להרבות בצדקה בימים אלו כמו שנתקן בחודש הזה מתנות לאביונים. ובגדלות יש להתחזק במצוות הצדקה שע"י נדבת במשכן נתקנו בני", דכתיב בכל לבבך, נפשך, מאורך. וכל זה קיימו בני"ה ביציאת מצרים כמ"ש לכתך אחרי במדבר זה בכל לבבך, מתן תורה זה בכל נפשך, בנדבת המשכן זה בכל מאורך. לכן נתן הקב"ה נכסים לאדם שיוכל למצא עזר גם בימי ירידה ע"י מעשה הצדקה שכמו שאדם נותן מנכסיו השייכים לו בעבור רצונו ית' כך זוכה שיחזירו לו את המדריגות שנאבדו ממנו ע"י החטאים כמ"ש מתן אדם ירחיב לו

(שפ"א פ"ר שקלים)

שיחה שנאמרה לחברים בשנת תשל"ב - המשך מגליון קודם

⁽³³⁾ אדם הראשון הי' בשלימות, שצמצם הקב"ה עצמו בו בבחינת גוף מכיון שרצה הקב"ה בבחירה ולא כמלאך, צווה ⁽³⁴⁾ "מכל עץ הגן אכל תאכל, ומעץ הדעת לא תאכל" ובצווי זה נתן לו בחירה, מהו הבחירה? מצב של סכנה, ומיד כשצווה, נפלה עליו אימת אלוקים - פחד - דהיינו כשאמר לו "לא תאכל" פחד האדם שמא יאכל שכבר השיג את יסוד האין של הגוף, מכיון שהקב"ה מציאות אין (נעלם וגם אין סוף לאחדותו) נתן לאדם להשיגו במציאות אין, בבחינת גוף עד כמה שיכול להשיג לפי השגת האנוש, שנתן גבול עד כמה שאפשר להשיגו, כמו שאמר למשה ⁽³⁵⁾ "כי לא יראני האדם וחיי".

מכיון שפגם, הוריד כל הנשמות לתחום רבה, מפני ⁽³⁶⁾ שברא הקב"ה את האדם הראשון מסוף העולם ועד סופו, וממנו הושתת העולם והיו בו נשמות כל בני העולם, והי' למעלה מן הזמן ונכלל בכל הזמנים בבחינת ⁽³⁷⁾ "אלף שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבור" - לכן בפגמו הוריד לשאול כל הנשמות בכל הדורות. ⁽³⁸⁾ ואם לא הי' פוגם הי' מעלה כל הניצוצות בבחינת גוף ולא היה צריך בבריאה של נפשות הפרים ורבים הצריכות לעבור את תיקון העולם, והי' מציאות הויה בנפש שהוא למעלה מהשגתו ⁽³⁹⁾ "דום לה" והתחולל לו" - ⁽⁴⁰⁾ "לך דמיה תהלה" והי' בבחינת שלימות הגוף.

הקב"ה איוה תהילה מקרצני גושי חומר, לכן עלה ברצונו לצמצם עצמו ולהיות מציאות בחירה - אדם, וגירה הנחש על עצמו, ומדוע

ואף שמגיע לבחינת ⁽²⁶⁾ "לבי חלל בקרבי" והוא בשלימות בחינת ⁽²⁷⁾ "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתי" חי וקיים בחינת שלימות - משיח, גם שם עודנו מסוכן ומתיירא מפני ⁽²⁸⁾ ה"עון עקבי יסובני" כי א"א לו להנקות מעוונות שאדם דש בעקבו, כי האיד יתכן שנקי הוא ועדיין לא הגיע לבחינת ⁽²⁹⁾ "כל עצמותי תאמרנה ה'" - "לך דמיה תהלה", משום כך נדבקות בצדיק אמת נשמות אלו כדי לתקנם בשלימות כי ע"י פגמיו נשאר חס ⁽³⁰⁾ נשמות ערטילאות ואפי' אם נשמה ערטילאית אחת לא תתעלה הצדיק עדיין אינו בשלימות, והוא בבחינת ⁽³¹⁾ "עמו אנכי בצרה".

אמרו חז"ל ⁽³²⁾ "אין בין עולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד מלכויות בלבד" ז"א שבביאת המשיח לא יהיו החיים שונים מחיינו כיום, ואינו כמחשבתנו שימים אלו אינם בהשגתנו, אלא "יכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך", ופשוט הוא, כיון שהאדם בשלימות העבודה נהי' מציאות שלימות הויה משום שכל מציאות הקב"ה בבחינת נפש נהי' אצל האדם בבחינת גוף, ונהי' שלימות הגוף, ז"א שהאדם שב למצבו הראשון דרך כל הסיבות שעבר עד עקבתא דמשיחא והעלה כל הניצוצות והנשמות הערטילאות שבאים ממנו (כי אין אדם אשר אין בו נשמות ערטילאות מחטא עץ הדעת) וכשהגיע הגוף לכך, הגיע לשלימות, וזהו הגוף של ימות המשיח, ולגוף זה אין ספיקות או התנגדויות, כמו שבקב"ה לא שייך התנגדות שהוא יחיד בעולמו.

מראי מקומות:

ובקשו לומר לפניו שירה (בראשית רבה ח' י'). ⁽³⁴⁾ בראשית ב', ט"ז-י"ז. ⁽³⁵⁾ שמות ל"ג, כ'. ⁽³⁶⁾ חגיגה יב. בראשית רבה ח' א'. פרקי דר' אליעזר י"א. ⁽³⁷⁾ תהילים צ', ד'. ⁽³⁸⁾ אדם הראשון לולא שחטא היה שולט במלאכים, זוהר חדש י"ד. ⁽³⁹⁾ תהילים ל"ז, ח'. ⁽⁴⁰⁾ שם ס"ה, ב'.

⁽²⁶⁾ תהילים ק"ט, כ"ב. ⁽²⁷⁾ שם פ"ט, כ"א. ⁽²⁸⁾ שם מ"ט, ו'. ⁽²⁹⁾ שם ל"ה, י'. דוד כל אבר ואבר שלו קלס להקב"ה (פסיקתא רבתי ט', ב'). ⁽³⁰⁾ זוהר א', כ"ח. ⁽³¹⁾ תהילים צ"א, ט"ו. ⁽³²⁾ ברכות לד: סנהדרין צא: זהר א' ק"ל ג', כ"ה. ⁽³³⁾ בשעה שברא הקב"ה אדם הראשון טעו מלאכי השרת

בתהילים ⁽⁴⁷⁾ "רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו" על זמני עקבתא דמשיחא נתכוון, וביקש שהתיקון והיסורים לא יהיה בשטף מים רבים, היינו בחוזה.

ובכדי להשלים תיקון כל הגילגולים מחטא עץ הדעת, יש בכל דור שלימות כלל ישראל - יהודה וישראל, ועכשיו ביותר שיש קיבוץ גלויות על-טבעי, מעולם לא הי' בא"י קבוץ גלויות כבדור הזה מכל השבטים ומספיק אפי' כשיש יחיד מהם בכדי להשלים שכל הגלגולים יתוקנו עד חטא עץ הדעת דרך בחינת דוד המלך שתקן חטא בת שבע בהודאתו ⁽⁴⁸⁾ "חטאתי נגדי תמיד" - דהיינו סכנה, ולא כפי שאמר "בחנני ונסני", כי הגעתי לשלימות גוף, ונהייתי ללא בחירה על אף האמת שזכך גופו לשלימות ⁽⁴⁹⁾ "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתי", אלא זכך זה צריך להיות שלמות גוף ודרך שלמות נפש שלמות סיבה ⁽⁵⁰⁾ "כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד", ובכך משיג את הבורא עד כמה שאפשר להשיגו בבחירה.

ומכיון שהקיבוץ גלויות כנ"ל ז"א שדוד מלכא משיחא בבינה של עקבתא דמשיחא שכל ניצוצות נשמות הערטילאות קיימות במציאות ממש, ולכן מחובתנו להאחז באחדות שנהי' כולנו בבחינת "חטאתי נגדי תמיד" - וכאשר מיסרו חבריו בדבריו והוא בעקשנותו אינו סובלו - כועס עליו - אש קודחת באפו - או מתחמק מלשמוע דברי חבריו ואפי' בדברי שקר, ואינו מגלה בעצמו שהוא אינו רוצה לשמוע דברי חבריו האמיתיים ומתוך כך תרוציו ⁽⁵¹⁾ "אם ראית

נצחו הנחש! (את האדם), מפני שהאדם לא נהי' שלימות הגוף כשלימות הנפש, דרך שלימות הגוף, בבחינה שלפני חטא עץ הדעת. ולכן העבודה היא, ⁽⁴¹⁾ לא להתעלם ⁽⁴²⁾ ממציאותנו שהיא אין, כשלונות - סכנה, כמו ⁽⁴³⁾ שהקב"ה מציאות אין למעלה מהשגתנו, כך ברא את האדם בבחינתו - מציאות אין - אך עם בחירה, ולכן כל עבודתו להודיע מציאותו שהוא אין, שהוא מלא כשלונות, ולא ישבר כשיגלה את פחיתות ערכו, ובשלותו לא יתנשא, אלא יזכור את חסרונותיו, וידע ⁽⁴⁴⁾ שגם כשלונותיו הם סיבה מאתו יתברך, ולפיכך הוא נמצא בסכנה תמידית שמא ישכח האין, ומלחמתו צריך שיהי' בבחינת דומיה ⁽⁴⁵⁾ "לך דמיה תחלה", "ומבשרי" מהאין - איך אני חי, "אחזה אלו" ה", ומזה הוא מגלה שיש אין, ⁽⁴⁶⁾ "חכמה מאין תמצא" סיבה וכשלא יתעלם ממציאותו גוף, ממילא הוא חי בסכנה, ומגיע לתכלית השלימות בגוף, שנהי' הגוף כליל נפש כלפני הבחירה ונקרא מעביר על מדותיו, כמדותיו של הקב"ה שאף שהכעסנוהו מעביר על מדותיו ומוחל עוונותינו, כך הוא שעל אף עוצם תאוותיו מעבירם להקב"ה ואינו נותן מהם לגופו מאומה ומעביר על מדותיו, כמדתו של הקב"ה שברא הבחירה, כך הוא מעביר על בחירתו, ז"א שנהי' ללא בחירה, וכשאנו כולנו הנשמות הערטילאות נגיע לכך, זהו שלימות משיח.

וכיצד יביאנו הקב"ה לתשובה שלימה, היינו לתיקון ה"עוון עקבי יסובני" זה אינו בידעתנו, ולכן התפילה שהקדים דוד המלך

אותם לידי מעלות גדולות כ"ש זכויותיהן ואם עבירתן גרמא לכל העולם שיחיו זכותם על אחת כמה וכמה, מי גרם לפיר' שקלים העבירה של העגל (פסיקתא רבתי י'). (עיין פרי הארץ פר' כי תשא - וכן אמרו רבותינו ז"ל, וכן ע"ז ד:). תהילים ס"ה, ב'. ⁽⁴⁶⁾ איוב פ' כ"ח, י"ב. ⁽⁴⁷⁾ תהילים ל"ב, ו'. ⁽⁴⁸⁾ מי גרם לדוד לעוה"ב פיו שאמר חטאתי (ילקוט תהילים תש"ב) ⁽⁴⁹⁾ ע"ז ד. לא דוד וכו', ⁽⁵⁰⁾ תהילים נ"א ה'. ⁽⁵¹⁾ תהילים נ"י י"ח

⁽⁴¹⁾ כל מאן דליביה גס ביה שוכח מה שחוטא (זהר ג', כ"ג). ⁽⁴²⁾ נתתי גדולה לדוד אמר "ואנוכי תולעת ולא איש" (חולין פט). - "לא מרובכם בחר ה' בכם מכל העמים כי אתם המעט" (ואתחנן ד', ז'). (עיין בפ' רש"י בפרושו על הפסוק). ⁽⁴³⁾ נמצא ואין עת אל מציאותו נעלם וגם אין סוף לאחדותו. ⁽⁴⁴⁾ אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל בהן. (שבת קיט, קכ). בואו ונחזיק טובה לאבותינו שאלמלא לא חטאו לא באנו לעולם (ע"ז ה). בא וראה חיבתו של ישראל שעבירותיהן מביאות

גב ותרץ עמו" אז צריך שיעשה מלחמתו ביצר באותה עוצמה של מלחמת היצר בו, לשמוע דברי חבריו ואז שוקע כעסו ורואה אמיתות דברי חבריו שטובתו הוא מבקש, ועי"ז שהקשיב לדברי חבריו העלה הניצוץ של הנשמה הערטילאה וגורם שאלפי נשמות ערטילאות יתעלו בבחינת ק-ל.

והקושי הוא כי שם מונח הניצוץ של הנשמה הערטילאה, ובמלחמה זו באותה נשימה בהתעקשו לשמוע דברי חבריו העלה הניצוץ ולא כמחשבתו שע"י הלימוד, התפילה והצדקה בלבד העלה את הניצוץ כי אם בהכנעתו לשמוע דברי חבריו נתעלה הניצוץ.

ולפי"ז מובן איך תהי' ביאת המשיח⁽⁵²⁾ "בהיסח הדעת", כי כל מלחמתו של האדם נטייה היא, והנטייה משמאל לימין בהיסח הדעת (שמסיח עצמו מהדעת שהיא בבחינת "החכמה מאין תמצא") ובנטייתו לימין אזי עמידתו ישרה, זהו משיח, משום שכפוף זה הוא התגברותו על עקשנותו שבגללה אין היסח הדעת בבחינת ק-ל. מאמר דוד המלך "עוון עקבי יסובני" מוסב על זמן עקבתא דמשיחא ובאם כל אחד ואחד מאתנו ידע מהותו - פגמיו, ע"י שיביט אל תוכו ללא רמיה, ידע כי זה כל האדם⁽⁵³⁾ "ידעו גוים אנוש המה סלה" ללא צל שברון, ולכן לעומת זה חי הוא בבחינת "מבשרי אחזה אל-ה", עי"ז נוושה כולנו ויתוקנו נשמותינו הערטילאות והתעסקותינו בתורה ומדותינו הרעים שנהפכו

לטובים כאין הם לגבי הנסיון שמנסים אותו בנשימתו האחרונה, זהו מאמר ר"ע⁽⁵⁴⁾ "כל ימי הייתי מצטער" מתי יבוא לידיד ואקיימנה, כי אז בנשימה אחרונה הנסיון הוא במסרקות של ברזל ולא כפשוטו מסרקות ברזל, משום שר"ע הגיע לבחינת צדיק אמת והי' בגבורת שלימות הגוף עד כי אפי' באם יחתכו גופו או ישרפוהו לא ירגיש, משום שהמח מנותק מהגוף וחי הוא בשלימות גוף, שלימות נפש אך בפחד ורעד שלא ינתק שלימות הגוף משלימות הנפש, ויחזור כאחרי חטא עץ הדעת ויצטרך שוב לגלות, ואז מבחנו החזק ביותר, וכשם שבצא אין נותנים אותות הצטיינות אלא לאחר מבחן, ובחינתו לידע אם כל העבודה היתה בשלימות, וכן בכל מדריגה ומדריגה עובר בחינה וזה מעלהו לבחינה גבוהה יותר, מחיל אל חיל עד הגיעו לשלימות, וכשמגיע לנשמתו האחרונה - מסרקות של ברזל - פחד יצחק, פחדו שמא יאבד פחד יצחק.

ויה"ר שנזכה כולנו להגיע לשלימות האמיתי, שנשמותינו הערטילאות יזכו לשלימות דוד המלך ע"ה וממילא נזכה להיות עם מנהיגו שהוא שלימות הנפש דרך שלימות הגוף "מצאתי דוד עבדי" ושנזכה כולנו יחד במהרה בימינו לבית השלישי, שנשב כל אחד ואחד תחת גפנו, ללא פחד מהעמים,⁽⁵⁵⁾ "תפול עליהם אימתה ופחד" ויאבדו, ויהי⁽⁵⁶⁾ "ביום ההוא ה' אחד ושמו אחד", שנזכה במהרה בימינו ללא היזקות של נפשות אמן.

משלי פ"ט. ביצה ט"ז. שמות ט"ו, ט"ז. זכריה י"ד⁽⁵⁶⁾

סנהדרין צ"ז⁽⁵²⁾ תהילים ט' כ"א. ברכות ס"א מדרש⁽⁵³⁾

שיח' מ"ח במעיונה

ל'אור'ן רא"ש שליט"א ל'נשוא' ה'נ'ה

ה'ר' ח"ס דב' ו"ז ואשפ' ל'אור'ס ה'ה

ה'ר' אשה פשקוס ואשפ' ל'אור'ס ה'ה

ה'ר' יוסף ויסברג ואשפ' ל'אור'ס ה'ה

ה'ר' שאול קליר ואשפ' ל'נשוא' ה'ה

ה'ר' אנוס אלר ואשפ' ל'נשוא' ה'ה עקיבא ה'ר'

ול'אור'ס ה'ה תח'

ה'ר' שאול צ'ה פול ואשפ' ל'נשוא' ה'ה

ה'ה"ח יעקב קנעסלר ל'אור'ס

ח'ל ע"י
מסכת דברותא
ש"נ 3
מל: 5829688
ת.ל: 5080
ירושלים 91050